

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-142

27.2.2023

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Fundament under naust vasket ut – sviktende fundamentering?

Steinmassene under fundamentet på sikredes naust ble vasket ut. Foretaket av slo erstatning under henvisning til at det ikke var dokumentert at skaden hadde oppstått plutselig. Sikrede anførte at selve skaden hadde oppstått plutselig, selv om skadeårsaken kunne ha utviklet seg over tid. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig og viste til at den utraste steinfyllingen var en del av naustets "fundamentering", slik at unntaket for "skade som skyldes sviktende fundamentering" kom til anvendelse.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skader på naust.

Sikredes bygningsforsikring omfatter:

Hvilke skader?

Plutselig og uforutsett skade ved:

(...)

- Naturskade. Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. lov om naturskadeforsikring, av 16.06.1989, nr. 70. Erstatningen beregnes etter selskapets erstatningsregler.

- Andre plutselige og uforutsette skader.

Plutselig og uforutsett skade dekker ikke:

(...)

- Skader som skyldes tele, setninger, jordtrykk, utilstrekkelig eller sviktende fundamentering.

(...)

Sikrede oppdaget høsten 2021 at steinfyllingen under naustets søylefundament hadde gått i oppløsning og falt ut. Han meldte inn skaden til foretaket den 4.12.21.

Foretaket engasjerte en takstmann som foretok besiktigelse ved flo sjø, hvor steinfyllingen lå under vann. Av skaderapporten fremgikk følgende:

Forsikringstaker har oppdaget at deler av fundamentet under to søyler som støtter opp naustet er vasket ut. Det ble oppdaget ved nærmere tilsyn, like før skaden ble meldt inn. Forsikringstaker kan ikke knytte skaden opp mot en spesiell hendelse.

Ved befaring blir det ved nærmere kontroll avdekket at deler av steinfyllingen under det ene søylefundamentet like ved inngangen til naustet har blitt vasket ut. Dette er i retning nordøst. Fyllingen består av større og mindre steiner som er fylt ut i sjøen for å danne et fundament nærmest land. Søylen støtter opp en jernbjelke som ligger på tvers av naustet ved gavlveggen mot nord.

Forsikringstaker opplyser at steinmassene under et tilsvarende fundament som støtter opp den samme jernbjelken i motsett ende, også er vasket ut. Ved nærmere kontroll av dette søylepunktet blir det registrert at dette søylepunktet står forskjøvet ca. 1 meter i forhold til den første søylen. Denne søylen er bygget opp i gråstein hvor de er stabler opp på hverandre, men det er klaring mellom jernbjelken og toppen av steinsøylen på ca. 10 cm. Det vil si at den søylen ikke har noen funksjon sånn som den står i dag. Hva som er

årsaken til at det er klaring mellom søylen og drageren er ikke kjent.

I 2021 havarerte det en større skøyte som lå til kai ca. 60 meter sørøst for naustet til forsikringstaker. I forbindelse med dette havariet ble det oljelekkasje, og en del båttrafikk i forbindelse med å legge ut lenser og fjerne skøyten. Det ble ifølge forsikringstaker i den forbindelse benyttet flere større båter, hvor flere av disse båtene og lensene var fortyd ved brygge og naustet til forsikringstaker.

Takstmannen konkluderte med følgende:

Årsaken til skade skyldes mest trolig utvasking over tid. Fyllmassene bestående av større og mindre steiner har blitt vasket ut over tid. Dette begrunner jeg ved at det ikke er noe som holder igjen/sikrer fyllingen fra å rase videre ut i sjøen.

Medvirkende til skaden skyldes trolig båttrafikk like i nærheten i forbindelse med skøyten som sank. Båttrafikken har mest trolig ført til drag i sjøen, som igjen har ført til at fyllmassene har flyttet på seg. Undertegnede kan allikevel ikke se at massene da har flyttet på seg "over natten", men da over flere dager som følge av manglende sikring mot at fyllmassene raser videre ut i sjøen.

Foretaket avsto erstatning på bakgrunn av opplysningene i skaderapporten.

Sikrede innhentet deretter ny skaderapport, hvor det bl.a. fremgikk følgende:

I området der jernbaneskinnen har størst nedbøy, ser en steiner på bunnen av båtgarasjen som kan stamme fra tilsvarende midlertidig fundament som nevnt over og som kan ha rast ut. Ut fra det en observerer er det ingen tegn til marine vekster som tang og tare på steinene. Det kan tyde på at fundament som understøtter jernbaneskinne benyttet som opplegg for dekket har sklidd ut relativt nylig.

Foretaket fastholdt sitt tidligere standpunkt, og saken ble klaget inn for Finansklagenemnda.

Sikrede krever erstatning og anfører at skaden er dekket under forsikringen. Skaden har oppstått plutselig. Foretaket har lagt vekt på selve årsaken til skaden, men det følger av sikker rett at skadeårsaken kan virke over lengre tid, uten at dette påvirker hvorvidt skaden anses som plutselig, jf. LB-2005-67815, LA-2014-164499, LA-2020-186926 og FSN-5543.

Det er uriktig rettsanvendelse at vilkåret "plutselig" ikke omfatter skadeutvikling som skjer i et tidsrom over et døgn, jf. bl.a. LA-2014-164499. Utrasingen av steinfyllingen har inntrådt plutselig, og det understøttes av skadens karakter som vist på bildene. Det er steiner som har falt ut fra en tidligere konstruksjon, og som høyst sannsynlig har skjedd over kort tid.

Sikrede anfører subsidiært at det foreligger naturskade.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at skaden ikke er dekket under forsikringen. Foretaket har innhentet en fagkyndig takstrapport, hvor det er konkludert med at "Årsaken til skade skyldes mest trolig utvasking over tid". Finansklagenemnda har lagt til grunn at skadeutvikling over en del timer er "plutselig", men ikke en skadeutvikling som skjer over et døgn eller mer. Det er sikrede som har bevisbyrden for at skaden er dekket under forsikringen. Slik saken er dokumentert foreligger det ikke tilstrekkelig bevis for at skaden har oppstått plutselig i dette tilfellet. Det foreligger ikke naturskade.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på naust.

Spørsmålet om det foreligger naturskade er utenfor Finansklagenemndas mandat og hører under Klagenemnda for Naturskader.

Sikredes forsikring har unntak for "Skader som skyldes tele, setninger, jordtrykk, utilstrekkelig eller sviktende fundamentering".

Nemnda forstår situasjonen slik at steinfyllingen under naustets søylefundament hadde gått i oppløsning og falt ut. Taksten har følgende omtale:

Forsikringstaker har oppdaget at deler av fundamentet under to søyler som støtter opp naustet er vasket ut. Det ble oppdaget ved nærmere tilsyn, like før skaden ble meldt inn. Forsikringstaker kan ikke knytte skaden opp mot en spesiell hendelse.

Takstmannen konkluderer slik om skadene:

Årsaken til skade skyldes mest trolig utvasking over tid. Fyllmassene bestående av større og mindre steiner har blitt vasket ut over tid. Dette begrunner jeg ved at det ikke er noe som holder igjen/sikrer fyllingen fra å rase videre ut i sjøen.

Medvirkende til skaden skyldes trolig båttrafikk like i nærheten i forbindelse med skøyten som sank. Båttrafikken har mest trolig ført til drag i sjøen, som igjen har ført til at fyllmassene har flyttet på seg. Undertegnede kan allikevel ikke se at massene da har flyttet på seg "over natten", men da over flere dager som følge av manglende sikring mot at fyllmassene raser videre ut i sjøen.

Nemnda forstår taksten slik at den utraste steinfyllingen må anses som en del av naustets "fundamentering". Nemnda viser også til naturskadetaksten, som uttaler at "Fyllingen består av større og mindre steiner som mest trolig er fylt ut i sjøen for å danne et fundament nærmest land" og flere steder omtaler fyllingen som "fundamentet under søyle". Også sikrede omtaler i korrespondansen med tidligere eier av eiendommen som "fundamentet i form av steinfylling under nøstet". I så fall kommer unntaket for "skade som skyldes ... sviktende fundamentering" til anvendelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Enger Barnholdt (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).